

Sygn. akt VU 107/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT.

o emeryturę

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 30 grudnia 2013 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. P. prawo do emerytury poczynając od dnia (...) roku.

Sygn. akt VU 107/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy M. P. prawa do emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. P. wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Wskazał, że pracował w takich warunkach także w okresach od 5 lipca 1974 roku do 30 czerwca 1981 roku w Przedsiębiorstwie (...) w G. oraz od 1 listopada 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. na stanowisku elektromontera instalacji i urządzeń prądotwórczych.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

M. P., urodzony dnia (...), złożył w dniu 9 grudnia 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawczynie w szczególnych warunkach wynosi 10 lat i 4 miesiące. Jest to okres zatrudnienia

od 1 lipca 1981 roku do 31 października 1991 roku w Przedsiębiorstwie (...) w G. na stanowisku elektryka instalacji i urządzeń prądowych.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 5 lipca 1974 roku do 31 października 1991 roku wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w G.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy za wskazany okres zatrudnienia pracodawca podał, że pracował on na stanowisku elektryka instalacji i urządzeń silnoprądowych.

(dowód: świadectwo pracy k. 6, angaże k. 15-16, 17, 18-19, 20-22, 23-24, 25-58 w aktach ZUS)

W angażach stanowisko pracy wnioskodawcy określano jako elektryk zmianowy, elektryk warsztatowy, elektryk instalacji i urządzeń elektroenergetycznych, elektryk i elektryk instalacji i urządzeń silnoprądowych

(dowód: świadectwo pracy k. 6, angaże k. 15-16, 17, 18-19, 20-22, 23-24, 25-58 w aktach ZUS)

Przedsiębiorstwo (...) w G. zajmowało się produkcją betonu komórkowego i rur żelbetonowych.

Przez cały okres zatrudnienia w ww. przedsiębiorstwie, a nie tylko w okresie 1 lipca 1981 roku do 31 października 1991 roku zaliczonym przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych, wnioskodawca pracował jako elektryk utrzymania ruchu i wykonywał takie same czynności. Będąc zatrudnionym na tym stanowisku wnioskodawca wykonywał prace na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane były prace w warunkach szczególnych. Do oddziałów tych należało pomieszczenie, gdzie pompowano do zbiorników cement, wapno i piasek, hala szlamatorów, hala dozowania surowców do produkcji, hala mieszania surowców, hala produkcyjnej, hala autoklawów, hala sprężarek powietrza, magazyn wyrobów gotowych oraz kotłownia. Do obowiązków wnioskodawcy należało utrzymanie w ruchu znajdujących się na ww. oddziałach urządzeń takich jak np. agregatów do produkcji rur, wibratorów, taśmociągów, urządzeń do mieszania piasku, mieszarek turbinowych, podajników wapna i cementu, mieszadeł proszku aluminium, młynów i podajników taśmowych, przesuwnic podłogowych, ciągów podłogowych, podcinarek, krajalnic, spiętrzarek, sprężarek, suwnic, napędów rusztów kotłów i nadmuchów powietrza kotłów. Wnioskodawca wymieniał silniki, styczniki, zabezpieczenia termiczne, przewody i instalacje zasilające. Awaryjne i remonty wnioskodawca wykonywał w trakcie ruchu znajdujących się w poszczególnych urządzeniach. Innych prac wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: pismo wnioskodawcy k. 5 w aktach ZUS, zeznania świadków J. P. i W. R. k. 19 odwrot – k. 20, k. 21, zeznania wnioskodawcy k. 19 odwrot – k. 20, k. 21 w aktach sprawy)

Przedsiębiorstwo (...) w G. nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

W okresie od 1 listopada 1991 roku do 30 listopada 2005 roku wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. na stanowisku elektryka instalacji i urządzeń silnoprądowych. Następnie pracował na tym stanowisku u następcy prawnego ww. przedsiębiorstw - H + H (...) Spółce z o.o. Zakładzie (...) w G. w okresie od 1 grudnia 2005 roku do 28 lutego 2007 roku. (...) S.A. w G. powstał w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa (...) w G..

W trakcie zatrudnienia w (...) S.A. w G. wnioskodawca przebywał na zwolnieniach lekarskich w okresach od 29 czerwca 1993 roku do 13 lipca 1993 roku, od 10 października 1994 roku do 12 października 1994 roku, od 20 maja 1995 roku do 6 czerwca 1995 roku, od 21 listopada 1996 roku do 25 listopada 1996 roku oraz od 17 listopada 1997 roku do 20 listopada 1997 roku.

(dowód: świadectwo pracy k. 7 w aktach ZUS)

W Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. będąc zatrudnionym na stanowisku elektromontera instalacji i urządzeń silnoprądowych wnioskodawca wykonywał takie same czynności, jak wcześniej w (...).

(dowód: zeznania świadka J. P. k. 19 odwrot – k. 20, k. 21, zeznania wnioskodawcy k. 19 odwrot – k. 20, k. 21 w aktach sprawy)

Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w G. nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

Zatrudniony wraz z wnioskodawcą na stanowisku elektromontera instalacji silnoprądowych w Przedsiębiorstwie (...) w G., a następnie w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. – J. P. ma zaliczone okresy pracy na tym stanowisku do stażu pracy w warunkach szczególnych na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 1 kwietnia 2014 roku w sprawie VU 35/14. ZUS nie składał apelacji od przedmiotowego wyroku.

(dowód: ww. wyrok wraz z uzasadnieniem k. 79, k. 83-89 w aktach VU 35/14)

Przy zaliczeniu okresów zatrudnienia od 5 lipca 1974 roku do 30 czerwca 1981 roku w Przedsiębiorstwie (...) w G. oraz od 1 listopada 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. do stażu pracy w warunkach szczególnych, wnioskodawca legitymuje się stażem pracy w takich warunkach w wymiarze ponad 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1440 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej

rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami ograniczał się do faktu, czy wnioskodawca ma 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach (spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu (...) roku ukończył 60 lat oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy uznał, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych co najmniej przez 15 lat. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich warunkach także w okresach od 5 lipca 1974 roku do 30 czerwca 1981 roku w Przedsiębiorstwie (...) w G. oraz od 1 listopada 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. na stanowisku elektromontera instalacji i urządzeń prądowórczych.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę we wskazanym wyżej okresie Sąd oparł zeznaniach świadków J. P. i W. R. oraz zeznaniach samego wnioskodawcy. Zeznania te zasługują na wiarę, gdyż są spójne i wzajemnie się uzupełniają. Świadczyli pracowali razem z wnioskodawcą i opisali w sposób logiczny zakres obowiązków wnioskodawcy. Organ rentowy nie przedstawił zaś w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności. Zeznania osobowych źródeł dowodowych korespondują przy tym z zachowaną dokumentacją pracowniczą wnioskodawcy.

Jak wynika z zeznań świadków oraz wnioskodawcy w okresach od 5 lipca 1974 roku do 30 czerwca 1981 roku w Przedsiębiorstwie (...) w G. oraz od 1 listopada 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku w Przedsiębiorstwie Produkcji (...)

S.A. w G. wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku na stanowisku elektryka instalacji i urządzeń prądowców.

Będąc zatrudnionym na tym stanowisku wnioskodawca wykonywał prace na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane były prace w warunkach szczególnych. Do obowiązków wnioskodawcy należało utrzymanie w ruchu znajdujących się na ww. oddziałach urządzeń takich jak np. agregatów do produkcji rur, wibratorów, taśmociągów, urządzeń do mieszania piasku, mieszarek turbinowych, podajników wapna i cementu, mieszadeł proszku aluminium, młynów i podajników taśmowych, przesuwnic podłogowych, ciągów podłogowych, podcinarek, krajalnic, spiętrzarek, sprężarek, suwnic, napędów rusztów kotłowych i nadmuchiwo powietrza kotłowych. Wnioskodawca wymieniał silniki, styczniki, zabezpieczenia termiczne, przewody i instalacje zasilające. Awaryjne i remonty wnioskodawca wykonywał w trakcie ruchu znajdujących się w poszczególnych oddziałach urządzeń. Innych prac wnioskodawca nie wykonywał.

Mając powyższe na względzie, nie powinno budzić wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał we wskazanych wyżej okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A, Dziale XIV pkt 25 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, to jest prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

W ocenie Sądu do stażu pracy w warunkach szczególnych powinny zostać zaliczone okresy zasiłkowe przypadające w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G., tj. okresy od 29 czerwca 1993 roku do 13 lipca 1993 roku, od 10 października 1994 roku do 12 października 1994 roku, od 20 maja 1995 roku do 6 czerwca 1995 roku, od 21 listopada 1996 roku do 25 listopada 1996 roku oraz od 17 listopada 1997 roku do 20 listopada 1997 roku.

Zgodnie bowiem z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 roku, III UZP 10/03, OSNP 2004/5/87 przyjmuje się, że do okresu pracy w szczególnych warunkach, o jakich mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania tego stosunku pracy, przypadające po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 ze zm.).

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę okres pracy w warunkach szczególnych wynosi więcej niż 15 lat, stwierdzić zatem należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Na marginesie wskazać należy, iż zatrudniony wraz z wnioskodawcą na stanowisku elektryka instalacji silnoprądowych w Przedsiębiorstwie (...) w G., a następnie w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) S.A. w G. – J. P. ma zaliczone okresy pracy na tym stanowisku do stażu pracy w warunkach szczególnych na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 1 kwietnia 2014 roku w sprawie VU 35/14. ZUS nie składał apelacji od przedmiotowego wyroku.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 47714 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.